XXXII. évf. Vasárnap, 1918. évi április hó 28. 12. szám.

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle könyvnyomdai müintézet, Versecz

Előfizetési dij: egész évre helyben 6 korona
Előfizetési dij: egész évre vidéken 7 korona
Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle könyvnyomdai müintézet Versecz

Hirdetési dij petitsoronként 12 fillér. Nyilttérben egy sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában

Előbb: „Délvidéki Nemzetőr"

— A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET" HIVATALOS KÖZLÖNYE —

NEMZ. MUZEUM KÖNYVTÁRA

Az orosz foglyok
mielőbbi hazatérése.

Versecz, április hó 26.

A hadifoglyok óriás tömegei érkeztek már Oroszországból, de még mindig rengeteg család él nyugtalanságban, mert hozzátartozoja nem jött még haza a transportokkal. Mi van vele? Mikor jöhet? Erre az izgató kérdésre várnak sokan felelettet. A hadügyminiszteriumban és a Vöröskereszt ügyosztályaiban nyert informácziókat a következőkben foglalták össze:

Aggodalomra vagy nyugtalanságra nincsen semmi ok. Allandóan a legjobb és legmegnyugtatóbb hirek érkeznek Oroszországból az immár teljesen fölszabadult hadifőglyok felől. A postaforgalom az uj életre készülő Oroszországban még teljesen zavaros, itt-ott béna, ez az oka, hogy magánlevelek csak elvétve érkeznek, jóllehet a még kintlevő magyarok megállapithatóan minden alkalmat megragadnak, hogy levélben értesitsék helyzetükről hozzátartozóikat.

A helyzetük a legjobb. Már régen nem foglyok s ugy bánnak velük, mint egy barátságos állam alattvalóival. Teljes szabadságot élveznek, szabad foglalkozásuk, munkájuk van s igen jól fizetik őket.

Hogy nem indulhattak el, annak az az oka, hogy a vasuti közlekedés még egyáltalán nem normális. De a kicserélés aktusa hamarosan megkezdődik. A bizottságok már munkába léptek s turnusonként inditják utnak vonaton és hajón véreinket. Májusra nagy transportok jönnek, tiszti csoportok és földmunkások, továbbá betegek és akik 1914-ben jutottak hadifogságba. De amint a vonatok, amelyek most Oroszország élelmiszereit s szénsükségleteit szállitják az összes ereken, némileg felszabadulnak, azonnal és egymásután inditják el a nagy két-három ezres transzportokat.

Művészestélyen.

A m. kir. 7. honvéd pótzászlóalj által f. hó 19.-én rendezett művészestélyén a „Hungária szálló nagyterme szorongásig megtelt a nemes, szent célt átérző lelkű, meleg szivű közönséggel... Nem amint szokás hetekkel, néha hónapokkat előbb felzúgó, sokat igérő s annál kevesebbet adó lárma előzte meg e kedves estélyt, hanem a szerénység, a nemes célt átértő, átérző, komoly eredményt elérni akaró remegő bizalom, Remegő bizalom; biztak a gondolat erejében, mely munkájukat vezette, de remegtek, — ugyan oknélkül — remegtek, hogy a fáradság nem hozza meg a megkivánható eredményt. Félelmük megszégyenült, reménységük pedig nem volt hiábavaló... A legmagasztosabb eszme szolgálatában, elesett bajtársak özvegyeiért árváiért, — kiknek nem maradt más, mint holtigtartó bánat szomorúfűz ága — dolgozni csak azoknak lehetséges, kik maguk is járták a szenvedések vériszapos útját... Mikor a lelkekben tél, tavasz, nyár és enyészeten a bánatnak szomorú bús kórói ijjesztőn zörgenek, akkor fakadnak a legszebb, legillatosabb virágok; az áldozatos könyörület illatos, rózsái... Fakadt virág itt is. A félelem hiábavaló volt hát, mert mint az alábbiakban látjuk, az estély oly fényesen sikerült, mint Verseczen nagyonnagyon kevés hasonló est...

A műsor első számát, Wagner „Rienzi" nyitányát a 61. gy. e. katonazenekara, Gottwald karmester vezényletével kifogástalan művészi értelmezésben adta elő... A mű — mely még nem kiforrott wagneri darab — hatásvadászó felépitése dacára sem keltett közönségünkben mélyebb hatást. Nem azért, mintha már tul volnánk a „Rienzi"-n, hanem inkább azért, mert még, ettől is nagyon messze vagyunk. Az a sok beszéd, az állandó moraj, mely közönségünknek fegyelmezetlenségére vall, állandó zavaró hatással volt úgy az zenekari művek, mint az ének, hegedű és zongorajáték előadására, de zavarólag hatott azokra is, akik teljes odaadással figyelték az estély tartalmas műsorát. A jövőben az i yesmi teljesen elmaradhatna, mert a komolyabb zenekari vagy solo művek előadásához sőt élvezetéhez is föltétlen csend kell. Nem a kabaré világ művészi szempontból nagyrészt érteketlen alkotásaival állottunk szemben, hanem komoly, értékes művek előadásában gyönyörködhettünk volna; A „Rienzi nyitány" a közönség körében nem talált a méltán megérdemelt sikere, jeléül annak, hogy művészeti téren jelentékeny az érzéktelenség s melynél csak a visszamaradottság nagyobb. Közönségünk túlnyomó része nem nevelődött a komoly művekhez: kevés a megértés éő ezek után kevés az értekelés is. Gyakrabban kellene, alkalmat nyujtani arra, hogy a zeneirodolom kivalóbb alkotásait megismertethessük ily hangversenyek, keretében, mert csak ezáltal fejleszthetjük az érzéket a komolyabb művek megértéséhez... A műsor második száma Hubay „Szerenade"-ja volt, melyet Brandeisz József hadnagy adott elő hegedün. Ezen tartalmilag poétikus darabnak intimebb helyiségben, nagyobb sikere lehetet volna. A kiváló hegedűs igy is lelkes tapsokat aratott, melyet a „Csak egy kis lány nyal honorált.

Ezután Bányai Aladár hadnagy három saját szerzeményű darabját, „Vágyódás" „Elegia", „Orientalis tánc"), adta elő. A fiatal szerző legutóbb a kassai szinház dirigense volt. Műveit általában nemes, kiváló invenció és elmélyedés jellemzik. Az „Elégia" szivhez szóló nemes dallamával, az „Orientalis tánc", pedig megkapó ritmusával, szép összhangositásával a megértők között nagy hatást tett. Következőleg Kulcsár Juliska, a temesvár — budai szintársulat operaénekesnője a) „Csalogányda" és „Hull a levél a virágról" c) dalokat adta elő óriási siker mellett. Hangja kellemesen csengő, kiegyenlitett nagy terjedelmű coloratur hang. Előadása intelligens s fényesen bizonyit kiváló zeneakademiai előtanulmányai mellett... Ezen énekszám után Osztie Béla főhadnagy „Valérka keringője" és „Honvéd induló" c) darabját adta elő a katonazenekar. A „Valérka keringője" inkább népies, kevesbé artisztikus hatásra törekvő. Nehány részében jó invenciót árul el. Meglehetős sikere volt.. Grieg „Peer Gynt Suite"-je volt az estély fénypontja. A nagy norvég zeneszerző leggyönyörűbb alkotását hallottuk kifogástalan, a katonazenekari nivót messze fölülmúló művészi értelmezésben. Kár, hogy nem volt a műsorban a 4 tételhez magyarázó szöveg; igy sokkal érthetőbb, fokozottabb hatású lett volna a közönségre... Hubay „Hejre Kati" c) művét Brandeisz hadnagy kiválóan nagy izléssel és fejlett technikával adta elő. Ennek a számnak, mely magyar témáinál fogva könnyebben volt érthető a közönség előtt, óriási sikere volt. A közönség lelkes tapsa után a Souvenirt játszotta ráadásul.

Ezután Verdi „Traviata", nagy áriát énekelte Kulcsár Juliska a közönség óriási lelkesedése mellett. A kiváló művésznő ezen technikailag nehéz áriát nagy tudással és sok iz éssel érvényesitette. A zongoraszámokat mind Bányai hadnagy látta el finom alkalmazkodással és izléssel. A műsor befejező száma Liszt II. rapszódiája volt. A zenekar ezt is kifogástalanul értelmezte. A hangverseny befejeztével tombola és reggelig tartó tánc volt. A verseczi közönség bizonyára legszebb emlékei közé számitja e mindenképen kiválóan sikerült estélyt.

HIREK.

Haláleset. Gyásza van a Kirchner féle nyomdai müintézetnek. Reichrath János, a hűséges, lelkiismeretes, fáradhatatlan munkatárs pénteken délután rövid szenvedés után egy makacs influenczából származott tüdőgyuladás következtében 47 éves korában elhunyt. Pótolhatatlan veszteség érte az ő elhunytával nemcsak a nyomdászat technikai része tekintetében a helyi német sajtót, hanem egy kiváló riparteri tehetséggel megáldott szellemi munkást is veszitettünk benne. Közismert alakja látható volt mindenütt, ahol valami följegyzésre méltö dolog történt. Szerény, előzékeny modorával rokonszenvet ébresztett maga iránt városszerte. Most már kiesett kezéből a toll, kűzdelmes és munkás életének delén elragadta őt körünkből a kérlethetlen halál. Mi pedig a megbecsülö elismerés koszoruját helyezzük a derék Reichrath ravatalára s fájó szivvel mondunk neki utolsó Istenhozzádot. Legyen álma csendes nyugalma örök. Földi maradványait ma d. u. fél 5 órakor kisérik ki örök nyugvóhelyére a róm.-kath. egyház szertartásai szerint az Ostheimer utca 66 sz. a. gyászházból.

Második érettségi vizsgálat. A vallas és közoktatásügyi miniszterium által a folyó tanévben már másodszor rendezelt katonai előkészitő tanfolyam befejeztével tegnapelőtt végződött főreáliskolánkban a második érettségi vizsgálat. Pongrácz Alajós igazgató mint megbizott elnök vezetése alatt. A VIII osztályos tanfolyamon résztvett összesen 13 tanuló, egy tanuló azonban osztályismétlésre utasittatván 12-én állottak érettségi vizsgálatra. Ezek közül jól érettek lettek: Engländer Salamon, Maier Günther és Topalov Borisztáv. Érettek: Breinich Vilmos, Hevér Béla, Maléta György, Ostyán Pál, Rieger Károly és Weiterschan Mátyás. 2 tanulőt a bizottság javitó vizsgálatra, egy tanulót pedig a teljés vizsgálatnak egy év mulva leendő ismétlésére utasitott.

A verseczi reform. magyar egyház presbitériuma a mult hetfön Tiba András h. lelkész egyházi és Perjéssy Lajos kir. tan. fögondnok világi elnökök és szép számu presbiter jelenléttében közgyülést tartott, mely alkalommal az egyház tanács a legmelegebben emlékezett meg Néhai Mayer Béla volt közszeretet és tiszteletben állott gondnok pénztárosáról. Aldott emlékét és érdemeit jegyzökönyvben is meg örökitik és özvegyéhez részvét iratot intéznek. Aldoztak Néhai Horváth Imre pár

nap elött elhunyt presbiter, emlékének is, ki több mint 30 év óta volt az egyház tanács tagja. — Melegen üdvözölte a presbitérium ujannan megválasztott gondnok pénztárosat. Kató Lajos magyar kir. állami adóhivatali főpénztárost. Ki a hivatalos esküt a szokott ünnepélyes formában le is tette. — Hasonlóképpen le tették az esküt Dr. Szilágyi Frigyes és Kiss István uj presbiterek is.

A verseczi kir. tanfelügyelőség a tanitók özvegyei és árvái javára gyüjtést rendezett, melynek eredménye maig 10.177 koroná. A gyüjtéshez Versecz városában az alábbiak járultak hozzá összesen 2406 K 08 fillérrel: Ifj. Krausz Péter 1000 K, a Burghardt féle magániskola 450 K, a belvárosi községi iskola 250 K 56 f., a külvárosi községi iskola 40 K 52 f, a községi polgári leányiskola 250 K a „Verseczi Takarékpénztár" 200 K, a „Polgári takarékpénztár" 200 K, a „Luceaferul" bank 50 K. Dragulesku István tanitó 30 K és a tanfelügyelőség személyzete 25 koronával. A kir. tanfelügyelőség a beküldött összegeket ez úton is nyugtázza és az adakozóknak köszönetét fejezi ki.

Városi mozi. Vasárnap Cabiria II. — Kedden: Dr. Lauffén, Uher film. Ezen film sikere felülmulja hatásában még a Mazuri tavaknál aratott győzelmet is Ott ugyanis tudvalevöleg Hindenburg az oroszoknak csak egy nagy részét fogta el: ez a film pedig eddigelé minden nézőjének a szivét meghóditotta. A főszerepeket Fenyvesi Emil a nagyszerü magyar szinész és Marsen Isa játszák.

Király mozi. Vasárnap két nagy sláger darab. Egy szinmű Müller Poldival. „Crescens szerencséje". Egy hires festő feleségül vesz egy szép alpesi leányt, aki azonban a finom környezetbe nem tudja beleélni magát. Aki kiváncsi a végére: nézze meg a filmet. Azonkivül egy vigjáték Weiser Lizával. Szerdán: Dr. Lauffen.

Magyarország háborus kiadása havonta 800 millió. Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága Madarassy Gábor elnöklésével ülést tartott, amelyen az indemnitást tárgyalták. A kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök és Popovics Sándor pénzügyminiszter jelentek meg. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a bankjegyforgalom az április 15 iki állapot szerint 20.3 milliárdra emelkedett, ez azonban pénzünk értékét nem fogja még jobban csökkenteni, mert a bankjegy forgalom területe is megnövekedett Magyarország háborus kiadása hiavonta 750—800 millió korona Az emelkedés a bevonultak családtagjainak segélyezésére és a hadsereg bevásárlásai folytán keletkezett. A pénzügyi bizottság elfogadta az indemnitást.

Királynénk köszönete egy Lugosi leánynak. Schwarz Ibolyka, Schwarz Sándor lugosi kereskedő leánya, a koronázási ünnep hatása alatt egy igen szép, sok fáradsággal készütt kézimunkát küldött királynénknak Most aztán a polgármesteri hivatalba megjött Schwarz Ibolyka részére a királyné köszönete, aki főudvarmesteri hivatala utján köszönte meg az ajándékot.

Kúp Gyula és Társa cs. és kir. udvari szállitó cég női divatháza Szeged tudomására hozza a n. é. hölgyközönségnek hogy dacára az országosan tapasztalható áruhiánynak, sikerült évtizedes összeköttetése révén modelle és egyéb gyári cégektől oly dús választéku női divat árukat: női szövet és selyem toilettekben kostumokban, selyem, grenadin és impregnált köpenyekben, selyem, grenadin és linon blousokban, pongyolákban, juponokban, fűzők és fűzővédőkben beszerezhetni, melynek óriási mennyiségét tekintve, a n é. hölgyközönség legmesszebbmenő igényeit kielégitő választékkal állhat rendelkezésre.

Szeged, mint délmagyarország központja, a mai terhes utazási viszonyok mellett legkönnyebben megközelithető.

Mérték utáni osztálya részére, mig a felhalmozott készlet tartani fog, elsőrendü munkaerők által tiszta gyapju kostume és toilette anyagokból, valamint selymekből minden divatos szinekben — rendeléseket elfogad.

Kalap osztályában állandóan a legujabb modell-kalapok nagy választékban állanak rendelkezésre.

Városi mozi.

Vasárnap április 28-én

nagy előadás

Cabiria.

6605 szám. 1918. tan

Hirdetmény.

Az 1886 évi XXI. t. cz. 7 és 8 szakasza alapján ezennel közhirré tétetik hogy a városi törvényhatósági bizottságának f. évi április hó 20-án 93 jkvi (6605 ikt. 1918 szám alatt a város szervezési szabályrendeletének módositása tárgyában hozott határozata f. évi április hó 26-tól kezdve 15 napon át a városi főjegyző irodájában a hivatalos órák alatt közszemlére ki lesz téve azzal hogy bárkinek jogában áll ezen közgyülési hatarozat ellen a fentjelzett határidőben felebbezéssel élni a nagyom. m. kir. belügyministeriumhoz.

Versecz, 1918 évi április hó 25.

Dr. REZUCHA, kir. tan, polgármester.

5974 sz. 1918 tán.

Hirdetmény.

Az 1897. XXIII. tcz. értelmében szervezett m. kir. honvéd főreáliskolában és Ludowika Akadémiában az 1918 19. tanév kezdeten betöltendő helyekre vonatkozó és a Budapesti közlönyben is megjelenő pályázati hirdetmény a hivatalos érák alatt a katonai ügyosztálynál betekinthető.

Versecz, 1918 évi április hó 19-én.

Dr. REZUCHA, kir tan. polgármester.

6512. szám. 1918. tan.

Hirdetmény

A cs. és kir. katonai nevelő és képző intézetekben magyar honos ifjak részére fentartott és az 1918|19-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári magyar állami alapitványi, magán alapitványi és fizetéses helyekre vonatkozó „Pályázati hirdetmény" a vár katonai ügyosztálynál a hivatalos órák alott betekinthető

Versecz, 1918 április hó 19.

Dr. REZUCHA, kir. tanácsos polgárm.

6125. szám. 1918. tan.

Hirdetmény.

A Honvédelmi ministerünnek 6228 eln. 18—1918 sz. rendelete értelmében az ellenséges hadifogságból visszatért mindazon polgári egyének, kik annak idején a hadrakelt seregnél mint hadimunkások, kocsisok, stb teljesitettek szolgálatot, vagy az elfoglalt területről az ellenség által elhurcoltattak, felhivatnak, hogy népfelkelési utószemlére való állitásuk végett katonai vagy egyébb személyi okmányaikkal a városi katonai ügyosztálynál haladéktalahuk jelentkezzenek.

Versecz, 1918 évi április hó 18 án.

Dr. REZUCHA, kir. tan, polgármester.

6424 szám. 1918. tan.

Hirdetmény.

Május hó 1. ével az orosz hadifoglyakkal való bánásmódra vonatkozólog uj szabályok lépszek életbe.

Minden hadifogolynak igénya van ügyanolyan napszámra, amilyet ugyanazon a helyen, ugyanabban az időben, ugyanabban a — szakmába tartozó szabad polgári munkás kap.

A hadifogoly ellátásának költségei a munkadó által a napszám összegéből le fognak vonatni Az élelmezésen kivül a napszámbérből semmit sem szabad levonni.

Azok a munkadók akik a hadifoglyokat az uj határozványok mellett megtartani nem akarják, ezen körülményt Hauser Ernö városi iroda igazgató úrnál f. évi május hó 1-ig jelentsékbe.

A hadifoglyokoak a házilag (beszerzési csaport által kezet tápczikekel nyujtható részezedés sem nagyobb, sem kiseb nem lehet, mint a helyileg megállapitott élelmiszerjegy szerinti mennyiség, amelyhez a nehéz munkát végzőknek még a pótlékot is hozzá kell adni.

A legalacsamobb bér mely a hadi foglyoknak a természetben szolgáltatásoktól teljesen eltekintetve, készpénzben feltétlenül kifizetendő egy korona egy napra.

Munkaidő pihenési, idő szabadnap tekintetében a hadi foglyokra ugyanazon feltételek érvényesek, mint ugyanolyan kategoriába tartozó munkásra ugyanazon a munkahelyen.

Mozgásukban a hadifoglyok területileg nem korlátoztatnak ezzel szemben azonban a vasút használata kiséret nélkül tiltva van és ha a munkaadó e szabály ellenére hadifoglyot tudatosan vagy szándékosan kiséret nélkül engedi vasuton utazni s a hadifogoly ezt az alkalmat szökésre használya fel, a munkadó ovadékát elveszti.

A hadifoglyok kötelesek az éjjelt szállásukon eltölteni, a munkaadó megbizottja köteles meggyőződni róla, hogy azok teljes számban szállásukon vannak-e.

A hadifogoly katona, és este 9 óra után s reggel 6 óra elött rábizott munkák elvégzésétől elétekintve, szállás helyén kivül, mely tulajdonkápon az ö kaszárnyája nincs mit keresnie.

Körmenetekben, tüntetésekben stb. való részvétel semmi esetben sem engedhető meg.

Szinház, vagy mozgóképelőadás kisérettel, valamint vendéglő látogatása munka után vagy munkaszünet allatt de nem este 9 óra után megengedhető a hadifoglyaknak mig rendellenségek elő nem fordulnak. Táncmulatságok látogatása tilos.

Hadifoglyok, kik nökkel csatangolnak és ezáltal közbosszuságot okoznak, a táborba bevonultatandók, mert sem a közerkölcs, sem pedig a közegészség nem teszi megengedhetővé az ily kicsapongásokat.

Hadifoglyok szökése az előirt módon jelentendök. Azok a hadifoglyok, akik munkadojukat akár azért, hogy hazajukba vagy a táborba visszatérjenek, akár pedig bármi más okból önhatalmulag elhagyják, tovább azok, kik munka készségük hiánya vagy engedátlenségeik miatt márczius 15-ike után büntetést kaptak utolsó sorban szállittatnak haza.

Versecz, 1918 évi április hó 18.

Dr. REZUCHA, kir. tan., polgármester.

3461 — 1918 Rkp. sz.

Hirdetmény.

Miután Versecz város területén az eb veszettség meg lett állapitva, az 1888 évi VII. t. c. 154 § a 1. pontjában meghatározott büntetés terhe alatt elrendelem azoknak 3 hónapig való megkötését a házon kivül pedig a harapás ellen biztos szájkosárral ellátva porázon való vezetését

Rendőrkapitányság

Versecz, 1918 évi április hó 17én.

Dr. BUÓCZ, r főkapitány.

Király-Mozi.

Vasárnap április 28-én

nagy előadás

Cabiria.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

„Skaboform barna zsir"

Nincs szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes dr. Flesch-félét kérjünk. Próbatégely 2 30 K, nagy tégely 4 K, családi adag 11 K.

Versecz és vidéke részére főraktár **Küchler Béla** »Megváltó« gyógyszertára Verseczen.

Vételnél a »Skaboform« védjegyre ügyeljünk.